

3. Raamattuluento: Sovitus ja lunastus

Käymme nyt läpi sitä Jumalan pelastussuunnitelmaa, jonka kautta synnin vallassa oleva ihmiskunnan on mahdollista päästä osalliseksi iankaikkisesta elämästä ja kaikesta siitä, mitä yhteys Jumalaan antaa. Ilman Jumalan väliintuloa me ihmiset, synnin orjat hukkuisimme. Jumalan oli tehtävä siis aloite. Hän rakasti meitä langenneitakin luotujaan niin, että valmisti meille mahdollisuuden päästä hänen yhteyteensä.

Mutta minkälaisia me olemme luonnostamme?

Me emme ainoastaan tee syntiä, vaan synti asuu meidän turmeltuneessa lihassamme, luonnossamme ja mielessämme. Saimme sen perinnöksi luonnollisessa syntymässämme, kun synnyimme lihasta. Meissä asuu synti, joka on perittyä.

Syntiinlankeemuksessa meistä tuli hengellisesti kuolleita. Kaikki ihmiset syntyvät siinä tilassa. Adamilla oli aluksi suora yhteys Jumalaan. Hän tunsu Jumalan. Syntiinlankeemuksen jälkeen hänellä oli jäljellä fyysinen elämä, mutta hengellisesti hän oli kuollut ja menettänyt Jumalan tuntemuksen. Hän yritti piiloutua Jumalalta, mikä kertoo hänen tulleesta pimeydestään ja sokeudestaan (1. Moos. 3:9).

Ymmärrämmekö nyt paremmin, miksi Jeesuksen Kristuksen oli sovitettava ja lunastettava meidät? Me olemme kadotetussa tilassa jo syntyessämme. Turmeltuneisuutemme tekee luontonsa mukaisesti vain syntiä. Olemme joutuneet myös pimeyden voimien saaliiksi. Tuo kavala käärme, jota saatanaksi ja perkeleeksi kutsutaan, sai ihmisen lankeamaan ja palvelemaan itseään. Kukaan ei ole synnitön. Ihminen, joka on ottanut Jumalan sanan tosissaan ja pyrkinyt elämään sanan mukaisesti, on saattanut tajunnut jotakin siitä hirvittävästä turmiovallasta, jota synti edustaa. Se erottaa meidät Jumalasta. Jumalan viha kohtaa synnintekijää. Synnin tekeminen on majesteettirikos, koska ihminen nousee siinä Jumalan tahtoa vastaan. Apostoli Paavali oppi tämän sanan kautta.

"Sillä minä tiedän, ettei minussa, se on minun lihassani, asu mitään hyvää. Tahto minulla kyllä on, mutta voimaa hyvän tekemiseen ei; sillä sitä hyvää, mitä minä tahdon, minä en tee, vaan sitä pahaa, mitä en tahdo minä teen. Jos minä siis teen sitä, mitä en tahdo, niin sen tekijä en enää ole minä, vaan synti, joka minussa asuu." (Room. 7:18–20). Sama asia on uudessa käännöksessä muodossa: *Tiedän, ettei minussa, nimittäin minun turmeltuneessa luonnossani, ole mitään hyvää...*

Jeesus sanoo: *Mikä on syntynyt lihasta, on lihaa, mikä on syntynyt Hengestä, on henkeä* (Joh. 3:6).

Heidän joukossaan mekin kaikki ennen elimme noudattaen oman luontomme haluja ja tehden niin kuin ruumiimme ja mieleemme tahtoivat, ja näin olimme luonnostamme vihan alaisia niin kuin kaikki muutkin. (Ef. 2:3).

Onhan kirjoitettu:

- Ei ole yhtäkään vanhurskasta, ei yhtäkään ymmärtävää, ei ketään, joka etsii Jumalaa.

Kaikki ovat luopuneet ja käyneet kelvottomiksi. Ei ole ketään, joka tekee hyvää, ei ainoatakaan.

Heidän kurkkunsa on avoin hauta, heidän kielensä puhuu petollisesti, huultensa takana heillä on kyykäärmeen myrkyä, heidän suunsa on täynnä katkeria kirouksia.

Nopein jaloin he rientävät vuodattamaan verta, tuhoa ja kurjuutta he jättävät jälkeensä.

Rauhan tietä he eivät tunne, jumalanpelko on heille vieras. (Room. 3:10–18).

Näistä muutamista luetuista raamatunkohdista näemme jo, miksi tarvitsimme sovituksen ja lunastuksen synneistämme. Ihmiskunta tarvitsi vapauttamisen, lunastuksen ja sovinnon Jumalan kanssa. Jumala tarvitsi lunastusmaksun. Kristus kantoi ristinpuulle meidän syntimme ja syyllisyytemme ja rangaistuksemme. Kristuksen kärsimys, kuolema ja ylösnousemus on meidän syntiemme sovitus.

Lunastus tapahtuu aina verellä, sillä siinä on elävän olennon sielu, elämänvoima: *Sillä kun Mooses oli kaikelle kansalle julkilukenuk kaikkii käskyk, niinkuin ne laissa kuuluvat, otti hän vasikkain ja kauristen veren ynnä vettä ja purppuravillaa ja isopin ja vihmoi sekä itse kirjan että kaiken kansan, sanoen: "Tämä on sen liiton veri, jonka Jumala on teille säätänyk." Ja samoin hän verellä vihmoi myös majan ja kaikki palvelukseen kuuluvat esineet. Niin puhdistetaan lain mukaan miltei kaikki verellä, ja ilman verenvuodatusta ei tapahdu anteeksiantamista. (Hebr. 9:19–22, RK38).*

Herra Jumala joutui maksamaan raskaan hinnan synnin vuoksi. Synti oli sovittettava, että syntiset voivat tulla puhtaina ja vapaina Jumalan eteen. Synnistä oli maksettava hinta. Jonkun oli ostettava meidät vapaaksi synnin vankilasta. Syntiä ei voi antaa anteeksi ilman sovitusta.

Tämän suunnattoman suureen pelastuksen hän toteutti Pojassaan Jeesuksessa Kristuksessa. Jeesus osoitti sanoillaan selvästi, että pelastuminen ihmiselle itselleen on mahdotonta. *"Kuka sitten voi pelastua?" kysyivät kuulijat. Jeesus vastasi: "Mikä on ihmiselle mahdotonta, se on mahdollista Jumalalle."* (Luuk. 18:26).

Heprealaiskirje kuvaa Kristuksen suorittamaa lunastustyötä hyvin selkeästi:

Toisin kuin muiden ylipappien, hänen ei tarvitse päivittäin uhrata ensin omien syntiensä ja sitten kansan syntien sovittamiseksi. Hän on antanut kertakaikkisen uhrin uhratessaan itsensä... Hän ei ole tuonut uhrina pukkien eikä sonnien verta, hän on uhrannut oman verensä. Näin hän on kertakaikkisesti täyttänyk tehtävänsä, astunut sisään kaikkeinpyhimpään ja hankkinut meille ikiajoiksi lunastuksen. Jos jo pukkien ja härkien veri ja saastuneiden päälle vihmottava hiehön tuhka puhdistaa ihmisen ulkonaisiin menoihin kelvolliseksi, kuinka paljon paremmin puhdistaa kaan Kristuksen veri! Ikuisen henkensä voimalla hän on antanut itsensä virheettömänä uhrina Jumalalle, ja hänen verensä puhdistaa meidän omantuntomme kuoleman teoista, niin että voimme palvella elävää Jumalaa. Sitä varten Kristus on tullut uuden liiton välittäjäksi, että hänen kuolemansa vapauttaisi kaikki ensimmäisen liiton aikana tapahtuneista rikkomuksista ja että kutsutut niin saisivat heille luvatus iankaikkisen perinnön... Hän sanoo siis ensin: "Uhreja ja lahjoja, polttouhreja ja syntiuhreja sinä et halunnut, ne eivät sinua miellyttäneet", vaikka näistä uhreista on laissa määräykset. Mutta sitten hän sanoo: "Tässä olen. Olen tullut täyttämään sinun tahtosi." Hän siis kumooa nuo määräykset asettaakseen niiden tilalle Jumalan tahdon. Tämän tahdon mukaisesti meidät on pyhitetty ainutkertaisella uhrilla, kun Jeesus Kristus uhrasi oman ruumiinsa. (Hebr. 7:27; 9:12–15; 10:8-10).

Kristus kuoli ensiksikin vanhanliiton syntien sovittamiseksi. Ne olivat sovittamatta Jumalan edessä, vaikka kutsutut olivat saaneet niistä omantunnon rauhan. Vanha lakiliitto kumottiin ja tilalle tuli todellinen Jumalan tahto. Kristuksen ainutkertainen uhri on voimassa ikiajoiksi asti kaikille pyhitetyille. Vanhassa Testamentissa sovitus oli vertaus-, ja esikuvallista. Eläinten veri sai aikaan näennäisesti puhdistuksen kansan synneistä. Tämä antoi omantunnon puhtauden vuodeksi kerrallaan. Herra armahti näin kansaansa. Todellinen lunastus ja puhdistus tapahtui Uudessa liitossa, Kristuksen sovitusyönä, kertakaikkisena.

Sovituksessa saadaan synnit anteeksi niin kuin kirjoitettu on:

Tämä on minun vereni, liiton veri, joka kaikkien puolesta vuodatetaan syntien anteeksiantamiseksi. (Matt. 26:28).

Te olitte kuolleita rikkomustenne ja ympärileikkaamattomuutenne vuoksi, mutta Jumala teki teidät eläviksi yhdessä Kristuksen kanssa. Hän antoi meille kaikki rikkomuksemme anteeksi, hän kumosi meitä rasittavan velkakirjan kaikkine määräyksineen ja teki sen mitättömäksi naulitsemalla sen ristiin. Hän riisui aseista vallat ja voimat ja saattoi ne kaikki häpeään, kun hän teki Kristukselta niiden voittajan. (Kol. 2:13–15).

Jokaisen ihmisen osana on kerran kuolla ja sitten joutua tuomiolle. Samoin on Kristus kerran uhrattu, jotta hän ottaisi pois kaikkien synnit, ja hän ilmestyy vielä kerran, mutta ei enää synnin tähden vaan pelastaakseen ne, jotka häntä odottavat. (Hebr. 9:27,28).

Kristuksen kuolemassa tehtiin sovinto Jumalan ja ihmisten välille:

*Meistä ei ollut itseämme auttamaan, mutta Kristus kuoli jumalattomien puolesta, kun aika koitti...
... Jumala osoittaa rakkautensa meitä kohtaan siinä, että Kristus kuoli meidän puolestamme, kun vielä olimme syntisiä (Room. 5:6+).*

Jumala itse teki Kristuksessa sovinnon maailman kanssa eikä lukenut ihmisille viaksi heidän rikkomuksiaan; meille hän uskoi sovituksen sanan. Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itsensä kanssa eikä lukenut heille heidän rikkomuksiaan, ja hän uskoi meille sovituksen sanan (2. Kor. 5:19).

Me olemme nyt lunastettuja:

Ei Ihmisen Poikakaan tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan henkensä lunnaiksi kaikkien puolesta. (Mark. 10:45).

Ja nyt - näin sanoo Herra, joka sinut loi, Jaakob, joka sinut muovasi, Israel: - Älä pelkää. Minä olen lunastanut sinut. Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun. (Jes. 43:1).

Kristus voitti kaikki pimeyden vallat:

Hän riisui aseista vallat ja voimat ja saattoi ne kaikki häpeään, kun hän teki Kristuksesta niiden voittajan. (Kol. 2:15).

Nämä lapset ovat ihmisiä, lihaa ja verta, ja siksi hänkin tuli ihmiseksi, heidän kaltaisekseen. Sitten hän kykeni kuolemallaan riistämään vallan kuoleman valtiaalta, Saatanalta (Hebr. 2:14).

Liiton veressä saimme lunastuksen ja puhdistuksen:

Jos jo pukkien ja härkien veri ja saastuneiden päälle vihmottava hiehon tuhka puhdistaa ihmisen ulkonaisesti menoihin kelvolliseksi, kuinka paljon paremmin puhdistakaan Kristuksen veri! Ikuisen henkensä voimalla hän on antanut itsensä virheettömänä uhrina Jumalalle, ja hänen verensä puhdistaa meidän omantuntomme kuoleman teoista, niin että voimme palvella elävää Jumalaa. Lain mukaan melkein kaikki puhdistetaan verellä, eikä anteeksianto ole mahdollinen, ellei vuodateta uhriverta.. (Hebr. 9:13,14, 22).

Kristuksen ristintyössä pelastuimme synneistä, ne otettiin pois:

Hän synnyttää pojan, ja sinun tulee antaa pojalle nimeksi Jeesus, sillä hän pelastaa kansansa sen synneistä. (Matt. 1:21).

Seuraavana päivänä Johannes näki, että Jeesus oli tulossa hänen luokseen. Johannes sanoi: "Katsokaa: Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin" (Joh. 1:29).

Vapauteen Kristus meidät vapautti. Pysykää siis lujina älkääkään alistuko uudelleen orjuuden ikeeseen. (Gal. 5:1).

Herramme lunastustyöstä puhutaan jo vanhanliiton kirjoituksissa. Profeetta Jesaja julistaa: *Hän kärsi rangaistuksen, jotta meillä olisi rauha, hänen haavojensa hinnalla me olemme parantuneet. Me harhailimme eksyneinä kuin lampaat, jokainen meistä kääntyi omalle tielleen. Mutta Herra pani meidän kaikkien syntivelan hänen kannettavakseen. (Jes. 53:5,6).*

Muista, Jaakob, sinä minun palvelijani, muista, Israel, että minä olen sinut muovannut, sinä olet minun palvelijani, sinä et minulta unohdu, Israel. Minä pyyhin pois sinun rikkomuksesi kuin pilven, sinun syntisi kuin pilviverhon. Palaa minun luokseni, minä olen lunastanut sinut vapaaksi. Riemuitkaa, taivaat, sillä Herra on tämän tehnyt, iloitkaa, maan syvyudet, puhjetkaa riemuun, te vuoret, te metsät ja jokainen metsän puu: Herra on lunastanut Jaakobin! Hän on pelastanut Israelin, hän on osoittanut kirkkautensa. (Jes. 44:21+).

Ja nyt - näin sanoo Herra, joka sinut loi, Jaakob, joka sinut muovasi, Israel: - Älä pelkää. Minä olen lunastanut sinut. Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun. (Jes. 43:1).

Pelastuaksemme meidän on tultava osalliseksi Kristuksen työstä. Sana sanoo:

Jumala itse teki Kristuksessa sovinnon maailman kanssa eikä lukenut ihmisille viaksi heidän rikkomuksiaan; meille hän uskoi sovituksen sanan. Me olemme siis Kristuksen lähettäjiä, ja Jumala puhuu teille meidän kauttamme. Pyydämme Kristuksen puolesta: suostukaa sovintoon Jumalan kanssa. Kristukseen, joka oli puhdas synnistä, Jumala siirsi kaikki meidän syntimme, jotta me hänessä saisimme Jumalan vanhurskauden. Jumalan työtovereina me vetoamme teihin: ottakaa Jumalan armo vastaan niin, ettei se jää turhaksi! Hänhän sanoo: - Oikealla hetkellä olen kuullut sinua, pelastuksen päivänä olen tuonut sinulle avun. Juuri nyt on oikea hetki, juuri nyt on pelastuksen päivä. (2. Kor. 5:20,21; 6:1,2).

Kristuksen pelastusteko oli ja on yhä täydellinen. Kristus on avannut meille oven ja tien taivaaseen. Kristuksen oli tultava meidän kaltaiseksemme, lihaksi ja vereksi, jotta hän voisi meitä auttaa. Hänen verensä sai aikaan syntien anteeksiantamuksen. Hän avasi uuden, elävän, tien taivaaseen.

Vanhassa liitossa ylimmäinen pappi meni kerran vuodessa vierasta verta mukanaan kaikkeinpyhimpään ja sovitti näin omat ja kansan tahattomat synnit. (Hebr. 9:1–10). Uuden liiton välimiehenä Kristus meni kaikkeinpyhimpään so. taivaaseen, vieden sinne oman verensä ja sai aikaan kertakäikäisen lunastuksen. (Hebr. 9:15–28). Kun Kristus huusi ristillä: "Se on täytetty", meitä ja Jumalaa erottava väliseinä revittiin alas. Sanomme tätä tapahtumaa *objektiiviseksi* sovituksiksi.

Erityisesti meissä asuvan turmeltuneisuuden - perityn syntimme - vuoksi tarvitsemme uuden elämän, uudestisyntymisen, joka saadaan Kristuksessa ja Kristukselta, hänen täytetyn työnsä perusteella. Kun otamme vastaan Kristuksen sovitystyön uskolla vastaan, puhumme *subjektiivisesta* sovityksesta, joka tulee siinä osaksemme.

Meidän aikamme uskontoajattelu ja pohdiskelu eivät juuri ymmärrä puhetta Kristuksen kärsimyksistä syntisen sijasta. "Rankaisiko muka Jumala syytöntä syyllisen sijasta?" Monelle näyttäisi sopivan paremmin toisenlainen käsitys sovityksesta. Jo *Pietari Aberlard* (k. 1142) selitti että Jumala ei tarvitse sovitystä, hänhän on ikuinen rakkaus. Me ihmiset olemme vain joutuneet kauas hänestä. Uskomisen sijasta pelkäämme häntä. Nyt Kristus tuli ja antautui ristiinnaulittavaksi ja osoitti Jumalan rakkauden. Kristuksen rakkaus herättää meissä vastarakkautta. Tämä on sitten "sovitus". Tämä tällainen on tietenkin vain ihmisen viisastelua ja filosofointia. Tämäntyyppisiä oppeja kuulemme Kristuksen sovitystyöstä silloin tällöin. Silloin ollaan kaukana totuudesta. Ollaan eksyksissä. Kuuntele siis tarkkaan, mitä opetetaan sovityksesta.

Ei riitä, että puhumme vain uskosta Jumalaan, tai vai Jumalasta - niinhän muslimitkin tekevät – mutta ilman puhetta siitä, mitä pelastumisemme on Jumalalle maksanut. Tässä aito kristinusko poikkeaa maailman uskonnoista ja yksityisistä mielipiteistä. Kristus teki sen, mitä uskonnoissa joudutaan itse tekemään. Silti niissä jäädään ilman pelastusta. Kun me kristityt sanomme, ettei pelastusta ole muualla kuin Kristuksen ristin työssä, se tuntuu monista tuomiolta. Emme voi kuitenkaan tehdä tyhjäksi Raamatun ilmoitusta.

Ei kukaan muu voi pelastaa kuin hän. Mitään muuta nimeä, joka meidät pelastaisi, ei ole ihmisille annettu koko taivaankannen alla. (Ap. t. 4:12).

Valitettavan monelle riittää Jumalan etsiminen luonnosta, hänen luomakunnastaan. Tähän liittyy läheisesti *panteismi*, jossa heidän jumalansa on eräänlaista maailman kattavaa persoonatonta energiaa. Heille puhe sovityksesta ja lunastuksesta jää käsittämättömäksi ja mielettömäksi. Raamatun mukaan nyt kuitenkin koko maailma on sovitettu Jumalan kanssa. Kristuksen sovintoteko koskee jokaista ihmistä. Se koskee koko meidän persoonaamme. Vaikka pimeyden voimilla on vielä valtaa, ne on jo voitettu, ne on kukistettu. Saatanalla on valtaa vain sen verran, kuin mitä Jumala hänelle vielä antaa.

Emme voi käsittää täysin sitä tuskan, ahdistuksen ja hylätyksi tulemisen maailmaa, johon Heramme joutui. Kärsimys ei ollut vain fyysistä ja henkistä. Jumala tuomitsi Poikansa helvettiin. Niin suuri syntinen Jeesus oli kantaessaan koko maailman synnin. Hänet tuomittiin kuolemaan. Se oli meidän autuutemme hinta. Sen omistaminen tekee meistä iankaikkisen elämän osallisia. Kristuksen täytetty työ ristillä avaa meille vapaan pääsyn Jumalan luo.

Veljet, meillä on siis täysi oikeus astua sisälle kaikkeinpyhimpään, koska Jeesus on uhrannut vereensä ja näin avannut meille uuden, elämään vievän tien, joka kulkee väliverhon - hänen ruumiinsa - kautta. Meillä on suuri ylipappi, jonka haltuun on uskottu Jumalan koko huone. Astukaamme sen tähden Jumalan eteen vilpittömin sydämin ja varmoina uskossamme, sydän vihmottuna puhtaaksi pahasta omastatunnosta ja ruumis puhtaalla vedellä pestynä. Pysykäämme horjumatta tunnustuksessa ja toivossa, sillä hän, joka on antanut meille lupauksensa, on luotettava. (Hepr. 10:19–23)

Kristuksen risti jakaa ihmiskunnan kahteen osaan:

Puhe rististä on hulluutta niiden mielestä, jotka joutuvat kadotukseen, mutta meille, jotka pelastumme, se on Jumalan voima. (1. Kor. 1:18).

Kasteemme liitti meidän Kristuksen kuolemaan ristillä. Kirjoitettu on: ”Tiedättehan, että meidät kaikki Kristukseen Jeesukseen kastetut on kastettu hänen kuolemaansa. (Room. 6:3). Tarvitsemme muutakin kuin vain kasteen tullaksemme vanhurskaiksi.

Seuraavalla kerralla puhummekin Kristuksen ylösnousemuksen merkityksestä. Tämä sanoma avaa meille tien Jumalan vanhurskauteen, eli uskonvanhurskauteen. Näissä tapahtumissa olemme kristinopin ydinkysymysten äärellä. Niiden ymmärtäminen ja uskolla vastaanottaminen, tai niiden hylkääminen epäuskolla, ratkaisee meidän iankaikkisen kohtalomme. Kuitenkin harva on kiinnostunut pelastumisestaan, tai rakentaa sen tyhjän varaan. Joutavuudet kiinnostavat ihmisiä paljon enemmän. Iankaikkisen elämän tien etsintä vakavalla mielellä on harvinaista myös aikanamme. Ihmiset hukkuvat tietämättömyyttään, laiskuuttaan ja tyhmyyttään. Siksi ei kirkko ole tänäänkään täynnä. Vielä mahtuisi. Mutta Herra siunatkoon sinua sillä sanalla, jota olit kuulemassa.

Amen.

Lähdekirjallisuutena Pyhän Raamatun lisäksi:

- Carl Fr. Wisløff: Tätä Luther opetti
- Iso Raamatun Tietosanakirja